

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РСО - АЛАНИЯ

МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА № 50 им.С.В.МАРЗОЕВА

"РАССМОТРЕНО"

на заседании МО учителей
осетинского языка и литературы
Руководитель МО
Адеева Ф.И.
Протокол № 1 от 28.08.2023 г.

"СОГЛАСОВАНО"

Заместитель директора по УВР
Шаповалова С.Э.
Приказ № 1 от 05.09.2023 г.

"УТВЕРЖДЕНО"

директор МБОУ СОШ № 50
им.С.В.Марзоева
Буталиев А.Т.

Приказ № 1 от 05.09.2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета

«Родной (осетинский) язык»

для 4 класса

на 2023 – 2024 учебный год

Æмбарынгæнæн фыстæг

1-4 кълæсты ирон æвзаджы Кусæн программæ цæттæгонд æрцыд Федералон паддзахадон ахуырадон стандарты домæнтæм гæсгæ. Программæ арæст у Ирон æвзаг æмæ литературæйы программæты бындурыл (сфидар сæ кодта Республика Цæгат Ирыстон-Аланийы Ахуырад æмæ наукайы министрад: СЕМ, Дзæуджыхъæу, 2013).

Программæмæ гæсгæ ирон æвзаджы ахуыртæ (уроктæ) хъуамæ æххæстгонд цæуой къуыри æртæ хатты (æдæппæт 99 сахаты).

Кусæн программæ аразгæйæ, хъусдард цыд универсалон ахуырадон архæйдтыты иумæйаг программæмæ (ФПАС), мадæлон æвзаджы урокты сыл куыд кусын хъæуы, уыцы амынддзинадтæм.

Программæ арæст у: æмбарынгæнинаг фыстæгæй, предметы иумæйаг характеристикайыл дзурæг хайæ, предметы бынат иннæ ахуырадон предметты 'хсæн амонæг хайæ; универсалон ахуырадон архæйдтытыл кусыны домæнтæй; 1-4-æм кълæсты ирон æвзаг амоныны фæстиуджытæй; ахуырты материалон-техникон æмæ ахуырадон-методикон бындурты æрфыстæй; ахуырадон курсы мидисæй; тематикон пылан æмæ литературæйы номхыгъдæй.

Предметы иумæйаг характеристика

Ирон æвзаг у ирон адæмы мадæлон æвзаг, Цæгат Ирыстон-Аланийы æмæ Республика Хуссар Ирыстоны паддзахадон æвзаг. Ирон æвзаг у ирон адæмы иугæнæг хотых, нæ адæмы культурайы хæзнадон. Ирон æвзаг у ныхас кæныны, хъуыдытæ æргом кæныны фæрæз, нæ адæмы царды тыххæй зонындзинадтæ кæрæдзийæн дæттыны фæрæз.

Мадæлон (ирон) æвзаджы метапредметон функцитæ арф æвæрд сты йæ бындурæ: уый у сывæллоны зæрдæмæ хæстæгдæр фæндаг ссарыны мадзал, удгоймаг хъомыл кæныны хуыздæр хотых. Йæ фæрцы рæзы сывæллоны хъуыдыкæнынад, хъæздыгдæр кæны йæ миддуне, рæзынц йе сфæлдыстадон гæнæнтæ.

Мадæлон (ирон) æвзаг фæндаг амоны фыдæлты хæзнадон – адæмон сфæлдыстадмæ, нæ монон культурамæ, ирон литературæмæ.

Сывæллонмæ тынгдæр хъарынц, йæ мидхъуыдыйыл тынгдæр ахадынц, йæхи 'взагыл ын цы цардыуаджы æгъдæуттæ амонынц, уыдон. Æмæ уымæ гæсгæ егъау у мадæлон æвзаджы хъомыладон ахадындынад. Æрмæст уый фæрцы базонгæ вæййы сывæллон йæ адæмы этикон нормæтимæ, фæцалх вæййы йæхи æмæ искæй архæйдтытæн аргъ кæныныл.

Программæйы бындурæ æвæрд ис коммуникативон-архайдон технологи, кæцы домæ, æрмæст амонгæйæ ахуыр кæнын нæ, фæлæ архайгæйæ.

Программæйы сæйрагдæрыл нымæд сты коммуникативон, лингвистикон æмæ культурамæнонынады (культуроведческая) компетенцитæ.

Иумæйагæй Кусæн программæмæ хаст æрцыдысты ахæм æрмæджытæ:

1-4 æм кълæсты ахуырдаутæ ирон æвзагæй цы æмбарындтимæ хъуамæ базонгæ уой, уыдон;

скъоладзауты зæрдыл цы орфографион æмæ пунктуацион æгъдауттæ æрлæууын кæнын хъæудзæн, уыдон;

2) скъоладзаутæ 1-4-æм кълæстæм цы ног зонындзинæдтæ райсдзысты æмæ сæ бындурыл цы арæхстдзинæдтыл фæцалх уыдзысты, уыдон.

Райдайæн скъолайы бындур æвæрд æрцæуы сывæллæтты алыварсыг рæзтæн. Уымæ гæсгæ ирон æвзаг ахуыр кæныны хъуыддаг арæст у ахæм нысан æмæ хæстæ сæххæст кæнынмæ:

- хъуамæ сывæллæттæ сæ кæрæдзимæ иронау дзурын сахуыр уой. Уый тыххæй та хъæуы фидар фæлтæрддзинад кæсын, фыссын æмæ хъуыды кæнынæй;

- сывæллæттæ зоной: æхсæнады адæмты 'хсæн ног ахастытæ кæй ис, иннæ адæмы хæттыты сывæллæттæ дæр ирон æвзаг кæй ахуыр кæнынц, æмæ сæ уый кæрæдзийыл фидардæр кæй бæтты; сæ алыварс цæрæг адæмтимæ хæларæй цæрын кæй хъæуы, уый;

- иумæйаг ахуырадон зонындзинæдтæ бæрзонддæр кæнын; ныхасы рæзтыл кусын; фылдæр базонинмæ æмæ интеллект уæрæхдæр кæнынмæ тырнын;

- мадæлон æвзаджы фæрцы сывæллоны алыварсыгæй хъомыл кæнын;

- райдайæн скъолайы сывæллæтты лингвистикон зонындзинæдтæ рæзын кæнын хуымæтæг хуызы, цæмæй кæсын фыссын базонин;

- адæймаджы хъуыздæр миниуджытыл хъомыл кæнын.

- хъазты хуызы сывæллæтты эмоционалон уавæр рæзын кæнын;

- зонындзинæдтæ фылдæр кæнынмæ тырнындзинад рæзын кæнын. Чингуытæм, иннæ ахуырадон предметтæм сæм аудыны цæстæнгас рæзын кæнын.

Предмет «Ирон æвзаг æмæ литературон кæсынад» ахуыр кæныны мидисы рахицæн кæнæн ис ахæм хæйттæ:

- коммуникативон зонындзинæдтæ ныхасы сæйраг хуызты: хъусын, дзурын, кæсын æмæ фыссыны;

- æвзаджы мадзæлттæ æмæ сæ пайда кæныны фæлтæрддзинад;

- социокультурон зонындзинæдтæ;

- иумæйаг ахуырадон æмæ сæрмагонд ахуырадон зонындзинæдтæ.

Ацы цаппар хайæ сæйрагдæр у фыццаг – коммуникативон, уымæн æмæ уый фæрцы сбæрæг кæнæн ис, сывæллон цы базыдта ахуыры алы этапты, уый. Фæлæ цыппар хайы кæрæдзийыл сты æнгом баст, æппараен дзы никацыйæн ис, уæд хæлд æрцæудзæн ахуырадон предмет «Ирон æвзаг æмæ литературон кæсынады» иудзинад. Предметы иумæйаг характеристика

Ирон æвзаг у ирон адæмы мадæлон æвзаг, Цæгат Ирыстон-Аланийы æмæ Республикæ Хуссар Ирыстоны паддзахадон æвзаг. Ирон æвзаг у ирон адæмы иугæнæг хотых, нæ адæмы культурæйы хæзнадон. Ирон æвзаг у ныхас кæныны, хъуыдытæ æргом кæныны фæрæз, нæ адæмы царды тыххæй зонындзинæдтæ кæрæдзийæн дæттыны фæрæз.

Мадæлон (ирон) æвзаджы метапредметон функцитæ арф æвæрд сты йæ бындуры: уый у сывæллоны зæрдæмæ хæстæгдæр фæндаг ссарыны мадзал, удгоймаг хъомыл кæныны хуыздæр хотых. Йæ фæрцы рæзы сывæллоны хъуыдыкæнынад, хъæздыгдæр кæны йæ миддуне, рæзынц йе сфæлдыстадон гæнæнтæ.

Мадæлон (ирон) æвзаг фæндаг амоны фыдæлты хæзнадон – адæмон сфæлдыстадмæ, нæ монон культурæмæ, ирон литературæмæ.

Сывæллонмæ тынгдæр хъарынц, йæ мидхъуыдыйыл тынгдæр ахадынц, йæхи ’взагыл ын цы цардыуаджы æгъдæуттæ амонынц, уыдон. Æмæ уымæ гæсгæ егъау у мадæлон æвзаджы хъомыладон ахадындынад. Æрмæст уый фæрцы базонгæ ваййы сывæллон йæ адæмы этикон нормæтимæ, фæцалх ваййы йæхи æмæ искæй архайдтытæн аргъ кæныныл.

Программæйы бындуры æвæрд ис коммуникативон-архайдон технологи, кæцы домæ, æрмæст амонгæйæ ахуыр кæнын нæ, фæлæ архайгæйæ.

Программæйы сæйрагдæрыл нымæд сты коммуникативон, лингвистикон æмæ культурæамонынады (культуроведческая) компетенцитæ.

Иумæйагæй Кусæн программæмæ хаст æрцыдысты ахæм æрмæджытæ:

1-4 æм кълæсты ахуырдаутæ ирон æвзагæй цы æмбарындтимæ хъуамæ базонгæ уой, уыдон;

скъоладзауты зæрдыл цы орфографион æмæ пунктуацион æгъдæуттæ æрлæууын кæнын хъæудзæн, уыдон;

2) скъоладзаутæ 1-4-æм кълæстæм цы ног зонындзинæдтæ райсдзысты æмæ сæ бындурыл цы арæхстдзинæдтыл фæцалх уыдзысты, уыдон.

Райдайæн скъолайы бындур æвæрд æрцæуы сывæллæтты алыварсыг рæзтæн. Уымæ гæсгæ ирон æвзаг ахуыр кæныны хъуыддаг арæст у ахæм нысан æмæ хæстæ сæххæст кæнынмæ:

- хъуамæ сывæллæттæ сæ кæрæдзимæ иронау дзурын сахуыр уой. Уый тыххæй та хъæуы фидар фæлтæрддзинад кæсын, фыссын æмæ хъуыды кæнынæй;

- сывæллæттæ зоной: æхсæнады адæмты ’хсæн ног ахастытæ кæй ис, иннæ адæмы хæттыты сывæллæттæ дæр ирон æвзаг кæй ахуыр кæнынц, æмæ сæ уый кæрæдзийыл фидардæр кæй бæтты; сæ алыварс цæрæг адæмтимæ хæларæй цæрын кæй хъæуы,уый;

- иумæйаг ахуырадон зонындзинæдтæ бæрзонддæр кæнын; ныхасы рæзтыл кусын; фылдæр базонымæ æмæ интеллект уæрæхдæр кæнынмæ тырнын;

- мадæлон æвзаджы фæрцы сывæллоны алыварсыгæй хъомыл кæнын;

- райдайæн скъолайы сывæллæтты лингвистикон зонындзинæдтæ рæзын кæнын хуымæтæг хуызы, цæмæй кæсын фыссын базоной;

- адæймаджы хъуыздæр миниуджытыл хъомыл кæнын.

- хъазты хуызы сывæллæтты эмоционалон уавæр рæзын кæнын;

- зонындзинæдтæ фылдæр кæнынмæ тырнындынад рæзын кæнын. Чингуытæм, иннæ ахуырадон предметтæм сæм аудыны цæстæнгас рæзын кæнын.

Предмет «Ирон æвзаг æмæ литературон кæсынад» ахуыр кæныны мидисы рахицæн кæнæн ис ахæм хæйттæ:

- коммуникативон зонындзинæдтæ ныхасы сæйраг хуызты: хъусын, дзурын, кæсын æмæ фыссыны;

- æвзаджы мадзæлттæ æмæ сæ пайда кæныны фæлтæрддынад;

- социокультурон зонындзинæдтæ;

- иумæйаг ахуырадон æмæ сæрмагонд ахуырадон зонындзинæдтæ.

Ацы цаппар хайæ сæйрагдæр у фыццаг – коммуникативон, уымæн æмæ уый фæрцы сбæрæг кæнæн ис, сывæллон цы базыдта ахуыры алы этапты, уый. Фæлæ цыппар хайы кæрæдзийыл сты æнгом баст, æппарæн дзы никæцийæн ис, уæд хæлд æрцæудзæн ахуырадон предмет «Ирон æвзаг æмæ литературон кæсынады» иудзынад.

Предметон хай «Ирон æвзаджы системæ»

1 хай. «Фонетикæ æмæ графикæ»

- мыртæ æмæ дамгъæтæ кæрæдзийæ иртасын;

- ирон æвзаджы мырты дих зонын (хъæлæсонтæ – цавдон/æнæцавдон, - лæмæгъ/тыхджын, уырыссаг æвзагæй æрбайсгæ; æмхъæлæсонтæ – æмкъай/æнæкъай, зылангон/æзылангон, дывæргонд, уырыссаг æвзагæй æрбайсгæ.)

- дамгъуаты кæрæдзийы фæдыл куыд æвæрд сты, уый зонын.

2 хай. «Орфоэпи»

Скъоладзауы сахуыр кæнын хъæуы:

- ирон литературон æвзаджы æгъдæуттæ зонын, ома ирон æмæ уырыссаг алфавиты уыцы иу дамгъæтæ алыхуызы мыртæ кæй дæттынц, уый зонын (з, с, ц, дз); кавказаг кæй хонæм (хъ,къ,цъ æмæ а.д.), уыцы мырты растдзурынад. Уыдон цæйбæрц хорз бамбарой, уымæй аразгæ уыдзæн сæ аив дзырд.

3 хай. «Дзырды арæзт»

Ахуырдызæтæ хъуамæ зоной:

- дзырдтæ уæнгтыл дих кæнын, иу рæнхъæй иннæмæ хæссын;

- адаймæгты нæмттæ æмæ мыггæгтæ, уынгты, фосы æмæ æнд. ах. нæмттæ стыр дамгъæйæ фысгæ кæй сты.

4 хай. «Лексикæ»

Скъоладзауы зонын хъæуы:

- дзырдтæ фæрстытæм гæсгæ иртасын (чи? цы?);
- дзырдтæ сæ нысаниуæгтæм гæсгæ иртасын (комкоммæ ахæсгæ);
- дзырдтæм антонимтæ, синонимтæ æвзарын зонын;

5 хай. «Морфологи» (ног чингуытæм гæсгæ)

- номдары грамматикон миниуджытæ иртасын (хауæн, нымæц)
- миноганы грамматикон миниуджытæ иртасын (хауæн, нымæц); миногон номдаримæ бастæй куыд тасындзæг кæны;

Мивдисæджы грамматикон миниуджытæ иртасын (нымæц, афон, цæсгом)

6 хай. «Синтаксис»

Скъоладзауы ахуыр хъæуы:

- ныхас хъуыдыйæдтыл дих кæнын;
- хъуыдыйæдтæ сæ загъды нысанмæ гæсгæ иртасын, - хъæлæсы уагæй раст дзурын;
- хъуыдыйады райдайæн стыр дамгъæйæ фыссын, йæ кæроны та стъæлф æвæрын.

Предметон хай «Орфографи æмæ пунктуаци»

Скъоладзауæн бацамонын:

- растфыссынады æгъдауттæ (хæрз хуымæтæг хуызы)
- чиныгæй æнæ рæдыдæй чысыл тексттæ фыссын;
- ахуыргæнæджы кастмæ гæсгæ чысыл тексттæ фыссын, рæдыдтыл кусгæйæ сабийæн йæхицæн агурын кæнын йæ рæдыд.

Предметон хай «Ныхасы рæст»

Сывæллæтты ахуыр кæнын:

- дзырдты бæлвырд тематикон къордтыл дих кæнын;
- фæрстытæм гæсгæ цыбыр радзырдтæ аразын;
- хуымæтæг мидисджын нывтæ æвзарын æмæ уыдонмæ гæсгæ дзургæ сочиненитæ æмæ радзырдтæ аразын;
- æрвылбон архайын иронау аив дзурыныл;

- искайы ныхасмæ бæстон хъусын æмæ йын раст дзуæппытæ дæттын;
- хи хъуыдытæ дзурын;
- хибарæй лæвæрд текстæн йæ хъуыдымæ гæсгæ сæргонд дæттын;
- хи ныхæстæй цыбыр тексттæ дзурын;
- сфæлдыстадон куыстытæ кæнын.

1-4 æм кълæсты ирон æвзаг ахуыр кæныны нысанта æмæ хæстæ

1-4-æм къласы ирон æвзаг ахуыр кæныны **нысанта** сты:

- ирон æвзагмæ уарзондзинад рæзын кæнын;
- скъоладзаутæн бамбарын кæнын:
- ирон æвзаг нæ адæмы культурон хæзна кæй у, уый;
 - не 'взаг нæ адæмæн кæрæдзийы æмбарыны сæйраг фæрæз кæй у, уый;
 - ирон æвзаг ирон адæмы миддуне æргомгæнæг æмæ хъæздыггæныны хотых кæй у, уый;
 - мадæлон æвзагыл арæхдæр дзурын кæй хъæуы, æрвылбон дзы пайда кæнын кæй хъæуы, уый;
 - хи ныхасмæ хъус дарын кæй хъæуы, йæ хæрзхъæддзинадыл кусын кæй хъæуы, уый;
 - ныхасы хуызтæй (дзурын, ныхасмæ хъусын, кæсын, фыссын) пайда кæнын фæцалх кæнын;
 - алыхуызон уавæрты хи ныхас этикетон нормæтæм гæсгæ аразын зонын; - æвзаджы системæ зонын, æвзаджы иуæгтæ кæрæдзиуыл барын, анализ сæ кæнын зонын;
 - хи дзырдурат фæхъæздыгдæр кæныныл архайын;
 - хи орфографион æмæ пунктуацион зонындзинæдтæ уæлдæр кæныныл архайын;
 - хи ныхас стилистикон æгъдауæй раст аразын зонын;
 - фæцалх кæнын хи ныхасы хæрзхъæддзинад хуыздæр кæныныл хибарæй архайыныл.

Ранымад нысанта къухы бафтынæн баххæст кæнын хъæуы ахæм **хæстæ**:

- ныхасы хуызтæ (дзурын, ныхасмæ хъусын, кæсын, фыссын) фæрæвдздæр кæныныл кусын;
- универсалон ахуырадон архæйдтыты (регулятивон, миддуне хъæздыг кæныныл, коммуникативон) райрæзтыл кусын;
- орфографион æмæ пунктуацион арæхстдзинæдтæ ныффида кæныныл архайын;
- ахуырдауты ирон литературон æвзаджы нормæтимæ базонгæ кæнын, дзургæйæ сæм хъус дарыныл фæцалх кæнын;

- скъоладзауты дзырдуат хъæздыгдæр кæныныл архайын, ахуырдауты ирон æвзаджы грамматикон æгъдæуттæй пайда кæныныл фæцалх кæнын.

Предмет «Ирон æвзаг»-ы бынат скъолайы ахуырадон пыланы

1-4-æм кълæсты Кусæн программаæ арæзт у 99 сахатмæ гæсгæ, уымæ скъолайы ахуырадон пыланы къуыри 3 сахаты афтæмæй.

Ахуыртæ арæзт сты скъоладзауты лингвистикон хъуыдыкæнынады райрæзтыл бакусынаен, скъоладзауты æвзаджы æмæ ныхасы культураæ фæбæрзонддæр кæнынæн.

Домæнтæ 1-4-æм кълæсты скъоладзауты зонындзинæдтæ æмæ арæхстдзинæдтæ:

Удгоймагон:

- скъоладзаутæн бамбарын кæнын, царды сын цы социалон бынат ис, уый;
- ахуырмаæ разæнгард кæныны хъуыдытæ рæзын кæнын;
- фæцалх кæнын къæйттæй кусыныл, къордты архайыныл, ахуыргæнагимаæ æмгуыст кæныныл;
- этикон æнкъарæнтæ рæзын кæныныл кусын;
- хи æмæ æцæгæлон культураæтæ зонын, аргъ сын кæнын, фæразон уæвын.

Регулятивонтæ:

- фæлтæрæны хæс хибарæй бæрæг кæнын, куыд æй æххæст кæндзысты, уымæн фæтк аразын;
- хи архæйдтытæн аргъ кæнын зонын;
- искæй архайдаен аргъ кæнын зонын;
- хи æмæ искæй ныхасы рæдыдтытæ сраст кæнынмæ арæхсын.

Арæхстдзинæдты райрæзт (познавательные):

- логикон архæйдтытæм (анализ, синтез, абарст, æриугонд кæнын, классификаци кæнын) арæхсын;
- æвзаджы иуæгтæй раст пайда кæнынмæ арæхсын;
- ахуыргæнагджы фæрстытæн раст дзуæппытæ дæттынмæ арæхсын;
- чиныджы, интернеты хъæугæ информаци ссарынмæ арæхсын, хæслæвæрдмæ гæсгæ йæ рацаразын зонын;
- бакаст æрмæг хи ныхæстæй радзурын зонын, пылан ын саразынмæ арæхсын.

Коммуникативонтæ:

- ныхасы этикетон нормæтæм гæсгæ дзураг æмбалимæ ныхас кæнын зонын;

- искаӕй ныхас раст æмбарын;
- монологон ныхас аразын зонын, диалоджы архайынмæ арæхсын;
- сæ жанртæ алыхуызон кæмæн сты, ахæм тексттæ æмбарын;
- ныхасы сæйраг хъуыды æмбарын;
- сæйраг хъуыдымæ гæсгæ хи ныхас аразын зонын;
- къæйтты куысты, къордты куысты архайын зонын;
- хи хъуыдыйы растдзинад бахъахъхъæнынмæ арæхсын.

Метапредметонтæ:

- æмбаргæйæ ахуыр кæнын, хи архæйдтытæм цæст дарын;
- информациимæ кусын зонын (анализ кæнын, пълан аразын, тезистæ æмæ конспект фыссын, хатдзæгтæ кæнын);
- алыхуызон сфæлдыстадон куыстытæ (хъусынгæнинаг, эссе, презентаци, реферат æмæ æнд.);
- коллективон куысты архайын.

№	Сахæтты нымæц	Урочы темæ	Универсалон ахуырадон архæйдтыгæ	Урочы тип	Равзаринаг фарстатæ	Скъоладзауты зонындзинаæдтæм домæнтæ
1	1	Мыртæ æмæ дамгъæтæ	Зонындзинадтæ райсыныл архайд (познавательные): информаци агурын чиныджы, таблицæты, иллюстрациты, схемæты, компьютеры. Анализ кæнын (сæйраг хъуыды хицæн кæнын, цæмæй арæзт у), хатдзæгтæ кæнын факты бындурыл. Фæзындтæ æмæ факттæ къордтыл дих кæнын. информаци аразын (пъланы, тексты, таблицаёйы, схемæйы хуызы).	Рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	Зылангон æмæ æзылангон æмхъæлæсонтæ	Зонын: мыртæ дих кæнын (хъæл. æмхъ.,; зыл., æзыл.; Арæхсын: сырон-дамгъон анализ кæнынмæ; дзырд уæнгтыл дих кæнынмæ; иу рæнхъæй иннаæмæ хæссынмæ.
2	1	Алфавит		Рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	Ирон æвзаджы алфавит	Зонын: ирон алфавиты дамгъæты рæнхъæвæрд Арæхсын: алфавитмæ гæсгæ номхыгъд ныффыссын
3	1	Дæргъвæтин æмхъæлæсонтæ		Рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	Дæргъвæтин æмхъæлæсонтæ æмæ сæ растфыссынад	Зонын: раиртæст Арæхсын: дæргъвæтин æмхъæлæсонтæ цы дзырдты ис, уыдон раст фыссынмæ
4	1	Цавд		Рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын	Цавд. Цавдон уæнгтæ	Зонын: Раиртæст Арæхсын: дзырдты цавдон

				кæнын		уæнг сбæрæг кæнын
5-7	3	Вазыгджын дзырдтæ		Ног æрмæг	Иумæйаг æмбарынад вазыгджын дзырдтæй. Сæ растфыссынад	Зонын: вазыгджын дзырдты тыххæй раиртæст Арæхсын: вазыгджын дзырдтæ раст фыссынмæ
8		Номдар Номдарты ивынад хауæнтæм гæсгæ	Удгоймагон универсалон архайд (личностные): Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонын. Адæймаджы раконд хъуыддагтæй хорз кæнæ æвзæр рахонæн кæцыйæн ис, уый æмбарын(афтæ хи хъуыддагтæн дæр). Хи хорз, кæнæ æвзæр миниуджытыл сæттын æмæ сæ æмбарын. Дæ райгуырæн бæстæимæ, Уæрæсеимæ дæ цы бæтты, уыцы миниуджытæ зонын æмæ сæдзурын. Дæхи хуызæн чи нæу, ахæм адæмимæ дзурын зонын, æндæр адæмы хæттыты минæвæрттæн аргъ кæнын. Иумæйаг хи дарыны æгъдæуттæй пайда	Ног æрмæг	Номдары иумæйаг æмбарынад. Номдарты ивынад хауæнтæм гæсгæ.	Зонын: раиртæст Арæхсын: номдартæ иннæ ныхасы хæйттæй иртасын фæрстыты руаджы

			<p>кæнын зонын, конфликттæй хи хъахъхъæнын. Алыхуызон ситуациы хи дарыны æгъдæуттæ æвзарын зонын. Хи æвзæр миниуджытæ зонын æмæ сын дзуапп дæттын(хи æфхæрын зонын, искæйы æфхæрд æмбарын дæхи раконд æвзæр хъуыддаджы тыххæй)</p>			
8	1	<p>Номдарты тасындзæг. Номон хауæн</p>	<p>Регулятивон универсалон архайд: Нысан æвæрын, проблемæ агурын æмæ æвæрын (урокæн, проектæн) ахуыргæнагимæ æмæ хибарæй. Нысан сæххæст кæныны фæрæзтæ агурын къордты кусгæйæ, кæнæ ахуыргæнæджы æххуысæй. Ахуыргæнæджы æххуысæй кæнæ хибарæй архайдæн пълан аразын. Пъланмæ гæсгæ кусын, нысанимæ йæ барын, рæдыдтæ агурын æмæ сæ раст кæнын.Критеритæм</p>	<p>Ног æрмæг</p>	<p>Фæрстытæм æмæ кæрæттæм гæсгæ номдарты хауæнты хуызтæ бæрæг кæнын.</p>	<p>Зонын: хауæнтæ Арæхсын: номдартæ тасындзæг кæнынмæ иуон æмæ бираон нымæцы.</p>

			гæсгæ нысан сæххæст кæныны къæпхæн сбæрæг кæнын.			
			Коммуникативон универсалон архайд: Хи хъуыдытæ искамаен дзурын, аргументтæ æмæ сæ факттæй æххæст кæнын. Хи хъуыдытæ аивынмæ цæттæ уæвын, контр аргумент тыхджындæр куы рауайа, уæд. Критикон цæстæнгас химæ. Диалогы архайын: Искæмæ хъусын æмæ йæ фехъусын. Æндæр искайы позици æмбарын(тексты авторимæ диалогы цæуын). Алыхуызон хæстæ сæххæст кæныны тыххæй фысгæ æмæ дзургæ тексттæ аразын (хибарæй æмæ ахуыргæнæгимæ). Коммуникативон хæстæ сæххæст кæнынаен алыхуызы ныхасы ситуацитæ аразын. Къæйтты,къордты кусын(лидеры, критикы,			

			æххæстгæнæджы ролы).Конфликттæ мынæг кæнын, баныхас кæнын зонын, барын.			
8		Гуырынон хауæн		Ног æрмæг	Фæрстытæ кæй? цæй?	Зонын: гуырынон хауæны фæрстытæ Арæхсын: гуырынон хауæны фæрстытæй раст пайда кæнынмæ
9		Дæттынон хауæн		Ног æрмæг	Кæмæн? Цæмæн?	Зонын: дæттынон хауæны фæрстытæ Арæхсын: гуырынон хауæны фæрстытæй
10		Арæзтон хауæн		Ног æрмæг	Кæмæ? Цæмæ?	Зонын: арæзтон хауæны фæрстытæ Арæхсын: арæзтон хауæны фæрстытæй раст пайда кæнынмæ
11		Иртæстон хауæн		Ног æрмæг	Кæмæй? Цæмæй?	Зонын: иртæстон хауæны фæрстытæ Арæхсын: арæзтон хауæны фæрстытæй раст пайда кæнынмæ
12		Æддæгбынатон хауæн		Ног æрмæг	Кæуыл? Цæуыл?	Зонын: æддæгбынатон хауæны фæрстытæ Арæхсын: æддæгбынатон хауæны фæрстытæ раст пайда кæнынмæ
13		Цæдисон хауæн		Ног æрмæг	Кæимæ? Цæимæ?	Зонын: цæдисон хауæны фæрстытæ Арæхсын: цæдисон хауæны фæрстытæй раст пайда кæнынмæ
14		Хуызæнон хауæн		Ног æрмæг	Кæйау? Цæйау?	Зонын: хуызæнон хауæны фæрстытæ Арæхсын: цæдисон

						хауæны фæрстытæй раст пайда кæнынмæ
15		Рацыд æрмæг фæлхат кæнын			Номдарты растфыссынад	Зонын: хауæнтæ Арæхсын: номдарты кæрæттæ хауæнтæм гæсгæ раст фыссын.
16		Номдарты бирæон нымæцы арæзты хицæндзинаæдтæ		Ног æрмæг	Н. бирæон нымæцы арæзты хицæндзинаæдтæ. Хъæлæсон а æмæ о-йы ивынад а-мæ. Брæон нымæцы фæсæфтуан т-йы дывæркæнынад.	Зонын: номдартæ нымæцтæм гæсгæ ивын. Арæхсын: бирæон нымæцы номдартæй раст пайда кæнынмæ.
17		Номдарты растфыссынад		Ног æрмæг		Зонын: Номдарты растфыссынад. Арæхсын:
18		Номдар фæлхат кæнын		Рефлекси, контролон урок		Зонын: Арæхсын:
19		Миногон		Ног æрмæг	Миногоны иумæйаг æмбарынад.	Зонын: раиртæст Арæхсын: миногон фæрстытæм гæсгæ иннæ ныхасы хæйттæй иртасын
20		Миногонты тасындзæг		Ног æрмæг	Миногонты тасындзæг. Синонимтæ æмæ антонимтæ	Зонын: раиртæст Арæхсын: миногонтæ тасындзæг æкнын
21		Номивæг Цæсгомон номивджытæ		Ног æрмæг	Номивæджы иумæйаг æмбарынад	Зонын: раиртæст Арæхсын: цæсгомон номивджытæ
22		Цæсгомон номивджыты тасындзæг		Ног æрмæг	Цæсгомон номивджыты тасындзæг. Цæсгомон номивджыты цыбыр формæтæ.	Зонын: Арæхсын: номивджытæ тасындзæг кæнын
23		Цæсгомон номивджытæ фæлхат		Контролон	Цæсгомон	Зонын:

		кæнын		урок	номивджыты растфыссынад	Арæхсын: номивджытæ раст фыссын
24		Мивдисæг. Мивдисæджы афонтæ		Ног æрмæг	Мивдисæджы иуæйаг æмбарынад. Мивдисæджы афонтæ	Зонын: раиртæст Арæхсын: мивд. иннæ ныхасы хæйттæй иртасын
25		Мивдисæджы ивынад нымæцтæм гæсгæ		Ног æрмæг		Зонын: Арæхсын:
26		Мивдисæджы ивынад цæсгæмттæм гæсгæ		Ног æрмæг		Зонын: Арæхсын: мивдисджытæ ивын Нымæцтæм гæсгæ
27		Нырыккон афоны 1 аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		Зонын: Арæхсын:
28		Нырыккон афоны 2 аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		Зонын: Арæхсын:
29		Нырыккон афоны 3аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		Зонын: Арæхсын:
30		Ивгъуыд афоны 1 аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		Зонын: Арæхсын:
31		Ивгъуыд афоны 2аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		Зонын: ивгъуыд афоны 2аг цæсгомы мивдисджыты растфыссынад Арæхсын: ивгъуыд афоны 2аг цæсгомы мивдисджыты
32		Ивгъуыд афоны 3аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		Зонын: Арæхсын:
33		Суинаг афоны 1 аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		
34		Суинаг афоны 2 аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		
35		Суинаг афоны 3аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		
36		Мивдисджыты кæрæтты растфыссынад		Ног æрмæг		

37		Мивдисæг фæлхат кæнын		Рефлекси.	Мивдисджыты растфыссынад	Зонын: раиртæст мивдисджытæ раст фыссынады тыххæй. Арæхсын: мивдисджытæ раст фыссынмæ
38		Фæрсдзырд		Ног æрмæг	Фæрсдзырдты иумæйаг æмбарынад. Ф.иртасын фæрстытæм гæсгæ	Зонын: раиртæст Арæхсын: фæрсдзырд иннæ ныхасы хæйттæй иртасынмæ
39		Фæрсдзырдты растфыссынад		Фæлхат кæныны урок	Фæсдзырдты растфыссынадыл бакусын	Зонын: Арæхсын:
40		Хъуыдыйад		Ног æрмæг	Хъуыдыйады тыххæй æмбарынад. Дзырдты рæнхъæвæрд хъуыдыйады.	Зонын: раиртæст Арæхсын: хъуыдыйæдтæ аразынмæ.
41		Хъуыдыйады æмхуызон уæнгтæ		Ног æрмæг	Хъ.æмхуызон уæнгтæ бæттæгтимæ æмæ æнæ бæттæгтæй. Æрхæцæн нысæнттæ	Зонын: раиртæст Арæхсын: хъуыдыйæдтæ æмхуызон уæнгтимæ аразынмæ, æрхæцæн нысæнттæ дзы раст æвæрынмæ
42		Вазыгджын хъуыдыйад		Ног æрмæг	В.хъ.растфыссынад	Зонын: вазыгджын хъуыдыйæдты арæзт. Арæхсын: вазыгджын хъуыдыйæдтæй раст пайда кæнынмæ.
43		Рацыд æрмæг фæлхат кæнын		Рефлексии. Контролон урок		
44		Сидæн			Сидæн. Æрхæцæн нысæнттæ сидæнимæ.	Зонын: раиртæст Арæхсын: сидæнимæ хъуыдыйæдтæ аразынмæ.

45		Комкоммæ ныхас		Ног æрмæг	К.н. иумæйаг æмбарынад. Æрхæцæн нысæнттæ комкоммæ ныхас кæм ис, ахæм хъуыдыйады	
46		Комкоммæ ныхас фæлхат кæнын		Контролон урок		Зонын: раиртæст Арæхсын: комкоммæ ныхас хъæлæсы уагæй раст кæсынмæ, æрхæцæн нысæнттæ раст æвæрынмæ.
47		Рацыд æрмæг фæлхат кæнын		Рефлексии. Рацыд æрмæг фæлхат кæнын		Зонын: рацыд æрмæгæй сæйрагдæр темæтæ, сæ раиртæстытæ. Арæхсын: рацыд æрмæгæй сæйрагдæртæн дзуæппытæ дæттын зонын.